

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: eluaegne lastega töötamise keeld peab olema põhjendatud

Riigikohus: eluaegne lastega töötamise keeld peab olema põhjendatud

22. November 2022

Riigikohus selgitas täna avaldatud otsuses, et kui treenerile kehtestatud eluaegne lastega töötamise keeld pole põhjendatud, siis ei tohi tema tööandjat ka laste treenimiseks mõeldud toetusest ilma jätta.

Lastekaitseseadus keelab lastega töötada inimestel, keda on karistatud raskete isikuvastaste ja seksuaalkuritegude ning veel mõningate õigusrikkumiste eest. Nende kuritegude loetelus leidub ka alaealise kaasatõmbamine kuriteole, mille eest selle kohtuasjaga seotud treenerit 26 aastat tagasi karistati.

Kohus tunnistas tollal 20-aastase mehe süüdi huligaansuses ja alaealise kuriteole kaasatõmbamises: tegemist oli koolinoorte omavahelise arveteklaarimisega, kus osales ka tema 17-aastane vend. Sel ajal kehtinud kriminaalkoodeks võimaldas alaealise kuriteole kaasatõmbamise eest määrata kahe- kuni viieaastase vangistuse, aga kohus mõistis juhtumi asjaolusid arvestades karistuseks vaid kuuekuulise tingimisi vangistuse, mis jäi tunduvalt alla alammäära.

Hiljem asus mees tööle tennistreenerina, kuid eelmise aasta sügisel jättis Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus rahuldamata tema klubi palgatoetuse taotluse. Nimelt ei võimaldanud toetuse taotlemise kord maksta klubile laste treenimiseks toetust juhul, kui seal töötavalt treenerilt on lastega töötamise õigus ära võetud. Klubi vaidlustas sihtasutuse otsuse halduskohtus, kes rahaldas kaebuse ja algatas Riigikohtus põhiseaduslikkuse järelevalve menetluse.

Riigikohus: laste kaitsmine on väga kaalukas eesmärk

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium rõhutas täna avaldatud otsuses, et vajadus kaitsta laste kehalist ja vaimset tervist ning isikupuutumust on iseenesest äärmiselt kaalukas eesmärk. Seetõttu on põhjendatud ka teatud kuritegude toimepanijatele eluaegse lastega töötamise keelu kehtestamine ja selle sidumine palgatoetuse maksmisega.

Samas nõustus Riigikohus halduskohtuga ning kohtuasjas oma arvamuse saatnud Riigikogu ja õiguskantsleriga, et praegusel juhul polnud alaline keeld põhjendatud. Kolleegiumi hinnangul ei viidanud treeneri poolt 1994. aastal toime pandud kuriteo asjaolud sellisele ohule, mis õigustaks eluaegset lastega töötamise piirangut.

Näiteks aastail 2002–2012 sarnase teo eest karistatud inimestele kehtib alates sellest aastast vaid ajutine lastega töötamise keeld. Tegemist on põhjendamatu ebavõrdse kohtlemisega, sest kui praeguse kohtuasjaga seotud treenerile oleks pandud ajutine keeld, oleks see juba 20 aastat tagasi lõppenud.

Seetõttu tunnistas Riigikohus põhiseadusevastaseks lastekaitseaduse osas, mis keelas kogu elu lastega

töötada inimesel, keda on kriminaalkoodeksi järgi karistatud alaealise kuriteole kaasatõmbamise eest, ega võimaldanud arvestada kuriteo asjaolusid.

Riigikohus juhtis lastega töötamise keelu probleemidele tähelepanu ka eelmisel aastal tehtud määruses, mis puudutas sama treenerit [1]. Seetõttu muutis Riigikogu alates tänavu 1. oktoobrist lastekaitseseadust ja andis varem karistatud inimestele õiguse taotleda Sotsiaalkindlustusametilt (SKA) lastega töötamise piirangu tühistamist.

Samas on seadusemuudatusel ainult tulevikku suunatud mõju, kuid piirang võis olla põhjendamatult juba enne muudatuse jõustumist. Sellepärast võimaldab Riigikohtu tänane otsus taotleda lastega töötamise keelu ümbervaatamist ka tagasiulatuvalt: kui SKA peaks treeneri taotluse alusel piirangu tühistama, siis on võimalik seda arvestada klubile toetuse määramisel 2022. aastaks.

Riigikohtu otsusegasaab tutvuda siin[2].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-eluaegne-lastega-tootamise-keeld-peab-olema-pohjendatud>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-treeneri-kutse-andmisel-ei-saa-lastega-tootamise-keeldu-arvestada>

[2] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=5-22-6/13>